

Medierea în România

**Sanda Lungu, judecător,
Curtea de Apel Craiova,
Membru al Asociației Centrul pentru Mediere Craiova**

Mediation is a profession opened to a large category of people, not only to lawyers but allows the parties to be assisted by lawyers.

The changed Mediation Law provides the conditions for a citizen of European Union or of the European Economic Community to be recognized as a mediator in Romania in base of his/her document who attesting mediation competence and the conditions for a Romanian citizen to be recognize as a mediator in EU and EEC.

Mediator has a multidisciplinary training. It is based on knowledge and skills previously developed but also on completely new knowledge and skills, specific for mediation, at minimum compulsory level as required by the Occupational Standards. First of all, being a mediator means a professional option which relies on the will to contribute to the social progress. In this respect, the mediator is a person constantly oriented towards self-improvement and in a permanent professional development process. The mediator Ethic and Deontological Code binds the mediator to act in that direction while the Mediation Council keeps in line with the international trend to compel the mediator to demonstrate his / her in-service training by attending a minimum number of training hours every years.

Currently, there are eight organizations approved by the Mediation Council to hold mediator training courses.

In according the Romanian Mediation Law, mediator training courses can be organized by the Universities (especially master courses), but them needs Mediation Council approval. This additional approval is necessary since mediation is a distinct profession, other than the one that master degree is organized for.

The information available at the Mediation Council shows that the University's curricula limit to providing mere academic knowledge and are not able to ensure the development of the skills included in the Mediator Occupational Standard. This is the good reason why the Mediation Council has not assumed the responsibility to validate the training of master degree graduates, unless the respective curricula have been previously approved by the Council, and implicitly, to include such graduates in the authorized mediator category.

According to the data provided by the members of the Mediation Council, before the occurrence of the Mediation Law, in 2006 there were 3000 mediations in Romania, with a 70% success rate for the matters where the parties accepted to participate in at least one mediation session. After that moment, there are not official statistics available about the number of mediations held in Romania.

Introducere

În România, primele inițiative de promovare a medierii datează din 1996, când Fundația pentru Schimbări Democratice a derulat primul proiect în domeniul medierii împreună cu Canadian International Institute for Applied Negotiation (CIAN), în care au fost implicați mai mulți reprezentanți ai profesiilor juridice și reprezentanți ai Ministerului Justiției.

În perioada imediat următoare, Ministerul Justiției a obținut o finanțare din partea Fundației pentru o Societate Deschisă – Soros pentru aplicarea medierii ca metodă alternativă la justiție și implicit s-a luat în calcul elaborarea unui proiect de lege privind medierea. Este important de menționat că din acel moment a existat o preocupare constantă din partea Ministrului Justiției de a colabora și a se consulta cu reprezentanți ai societății civile pe tema medierii și a profesiei de mediator.

În perioada 1999 – 2000, Ministerul Justiției a derulat un program de formare a mediatorilor susținut de către Asociația Baroului American prin Programul CEELI și un proiect împreună cu Fundația pentru Schimbări Democratice, în cadrul căruia s-a desfășurat un program pilot de promovare și aplicare a medierii în cadrul Judecătoriei Sectorului 3 București.

În anul 2000 se inițiază de către Ministerul Justiției primul proiect de lege privind medierea, proiect ce a întâmpinat o puternică opoziție, în primul rând din partea parlamentarilor avocați. Ideea ca medierea să fie una din soluțiile pentru creșterea calității actului de justiție și degrevarea instanțelor juridice a fost însă inclusă în angajamentele de aderare ale României față de Uniunea Europeană,

Succesul medierii este datorat în cea mai mare parte, încrederii pe care părțile o acordă mediatorului.

Introduction

En Roumanie, les premières initiatives de promotion de la médiation ont commencé en 1996, quand la Fondation pour Changements Démocratiques a développé le premier projet dans le domaine de la médiation, avec le support de Canadian International Institute for Applied Negotiation (CIAN), projet dans lequel plusieurs représentants des professions juridiques et représentants du Ministère de la Justice ont été impliqués.

Dans la période immédiatement suivante, le Ministère de la Justice a obtenu un financement de la part de la Fondation pour une Société Ouverte – Soros, pour appliquer la médiation comme méthode alternative dans la Justice et, implicitement, l'élaboration d'un projet de loi concernant la médiation a été considérée. Il est important de mentionner que, dorénavant, il y a eu une préoccupation constante de la part du Ministère de la Justice pour collaborer et se consulter avec des représentants de la société civile sur le thème de la médiation et de la profession de médiateur.

Pendant -dans la période 1999 – 2000, le Ministère de la Justice a développé un programme de formation des médiateurs, soutenu par l'Association du Barreau Américain par le programme CEELI et un projet avec le support de la Fondation pour Changements Démocratiques, dans le cadre duquel un programme-pilot pour la promotion et l'application de la médiation dans le Tribunal d'Instance du Secteur 3, Bucarest, a été déroulé.

En 2000, le Ministère de la Justice ouvre le premier projet de loi concernant la médiation, projet qui s'est confronté avec une opposition forte, premièrement de la part des parlementaires avocats. L'idée que la médiation soit l'une des solutions pour la croissance de la qualité de l'acte de justice et le soulagement des instances

fără a se menționa în mod expres dacă acest lucru va fi făcut printr-o lege cadru sau printr-o reglementare numai la aplicarea medierii în relație cu instanțele de judecată.

Până la elaborarea proiectului de lege privind medierea și profesia de mediator, în 2005, au mai fost propuse în Parlament și alte proiecte privind medierea, dar care nu au beneficiat de suficientă susținere parlamentară.

În luna mai 2003, prin Ordin al Ministrului Justiției, a fost înființat Centrul Pilot de Mediere de pe lângă Tribunalul Dolj și Judecătoria Craiova, iar prin Ordinul nr. 2683/16.09.2003 a fost aprobat Regulamentul privind organizarea și funcționarea activității centrului și a fost constituită Asociația „Centrul de Mediere Craiova”. Începând cu luna noiembrie 2003, Centrul de Mediere a demarat activitatea prin organizarea de sesiuni de mediere a cauzelor transmise de pe rolul Judecătoriei Craiova și al Tribunalului Dolj și sesiuni de formare a mediatorilor care îi vizau ca principal grup țintă pe avocați.

Principalele organizații neguvernamentale cu care Ministerul Justiției a fost într-un proces de consultare constant, privind legislația ce vizează medierea și profesia de mediator au fost: Fundația pentru Schimbări Democratice, Asociația Pro Medierea, Fundația Centrul de Mediere și Securitate Comunitară Iași, Asociația „Centrul de Mediere Craiova”, Uniunea Centrelor de Mediere din România, Asociația Mediatorilor Profesioniști (A.M.P.), Asociația Institutul Român de Training și Asociația ALMA-RO.

Activitatea de lobby desfășurată în perioada 2000 – 2006 de către aceste organizații neguvernamentale cu vocație în domeniul medierii s-a

juridiques a été, pourtant, comprise dans les engagements d'adhésion de la Roumanie à l'Union Européenne, sans mentionner explicitement si cet objectif sera accompli par - l'intermédiaire d'une loi- cadre ou seulement à travers un règlement concernant l'application de la médiation en relation avec les instances de jugement.

Jusqu'à l'élaboration du projet de loi concernant la médiation et la profession de médiateur, en 2005, d'autres projets concernant la médiation ont été aussi proposés dans le Parlement, mais ils n'ont pas bénéficié d'un soutien parlementaire suffisant.

En mai 2003, par l'Ordre du Ministère de la Justice, le Centre Pilot de Médiation d'après le Tribunal Dolj et le Tribunal d'Instance Craiova a été fondé et, par l'Ordre no. 2683/16.09.2003, le Règlement concernant l'organisation et fonctionnement du centre a été approuvé et l'Association „Centre de Médiation Craiova” a été constituée. A partir de novembre 2003, l'activité du Centre de Médiation a été démarrée par l'organisation d'une session de médiation des causes transmises du rôle du Tribunal d'Instance de Craiova et du Tribunal Dolj et de sessions de formation des médiateurs, adressées aux avocats, en tant que principal groupe-cible.

Les principales organisations non-gouvernementales avec lesquelles le Ministère de la Justice s'est trouvé dans un constant procès de consultation sur la législation concernant la médiation et la profession de médiateur ont été: La Fondation pour Changements Démocratiques, L'Association Pro Médiation, La Fondation – Centre de Médiation et Sécurité Communautaire Iasi, L'Association „Centre de Médiation Craiova”, L'Union des Centres de Médiation de Roumanie, L'Association des Médiateurs Professionnels (A.M.P.), L'Association de L'Institut Roumain de Training et l'Association ALMA-RO.

desfășurat în mod constant și la nivelul comisiilor de specialitate ale celor două camere ale Parlamentului.

La 22 mai 2006 s-a publicat în Monitorul Oficial Legea nr. 192/2006 privind medierea și organizarea profesiei de mediator. Această lege clarifică pentru prima oară locul medierii în sistemul de rezolvare a disputelor/conflictelor, rolul și obligațiile mediatorului în rezolvarea unui conflict, cum se poate apela la serviciul de mediere și cine poate fi mediator. Adoptarea Legii nr. 192/2006 privind medierea și organizarea profesiei de mediator a permis începerea construirii unui sistem unitar de aplicare a medierii în România. Este de menționat că această formă a legii, la care au contribuit și reprezentanții ai societății civile, este a cincea variantă de proiect de lege privind medierea, începând cu anul 2000.

Legea a fost concepută, promovată și ulterior adoptată în susținerea medierii definită prin actele normative adoptate la nivel european și afirmă aceleași principii promovate prin Recomandările CE.

Potrivit art. 1 din Legea nr. 192/2006, așa cum a fost modificată prin Legea nr. 370/2009:

(1) Medierea reprezintă o modalitate de soluționare a conflictelor pe cale amiabilă, cu ajutorul unei terțe persoane specializate în calitate de mediator, în condiții de neutralitate, imparțialitate, confidențialitate și având liberul consimțământ al părților.

(2) Medierea se bazează pe încrederea pe care părțile o acordă mediatorului, ca persoană aptă să faciliteze negocierile dintre ele și să le sprijine pentru soluționarea conflictului, prin obținerea unei soluții reciproc convenabile, eficiente și durabile.

L'activité de lobby développée pendant la période 2000 – 2006 par ces associations non-gouvernementales spécialisées dans le domaine de la médiation s'est constamment déroulée aussi au niveau des commissions de spécialité des deux Chambres du Parlement.

Le 22 mai 2006, dans le Journal Officiel est comparue - parue la Loi no. 192/2006 concernant la médiation et l'organisation de la profession de médiateur. Cette loi clarifie pour la première foi quel est le lieu de la médiation dans le système de résolution des dissoutes/conflits, comment on peut faire appel au service de médiation et qui peut être un médiateur. L'adoption de la Loi no. 192/2006 concernant la médiation et l'organisation de la profession de médiateur a permis le début de la construction d'un système unitaire d'application de la médiation en Roumanie. On doit mentionner le fait que cette forme de la loi, à laquelle les représentants de la société civile ont aussi contribué, est la cinquième variante de projet de loi concernant la médiation depuis l'année 2000.

La loi a été conçue, promue et, ultérieurement adoptée afin de soutenir la médiation telle que définie par les actes normatives adoptés au niveau européen et affirme les mêmes principes promus par les recommandations de la CE.

Selon l'art. no. 1 de la Loi no. 192/2006, modifié par la Loi no. 370/2009:

(1) La médiation représente une modalité de résoudre les conflits amiablement, à l'aide d'une troisième personne spécialisée dans la qualité de médiateur, en conditions de neutralité, impartialité, confidentialité et ayant, librement le consentement des parties.

(2) La médiation est basée sur la confiance que les parties accordent au médiateur, en tant que personne apte de faciliter les négociations entre eux et de les soutenir pour la résolution du conflit, en obtenant une solution

Astfel, medierea este inclusă în sistemul alternativ de rezolvare a disputelor (ADR), își menține caracterul consensual și oferă deplină confidențialitate părților pentru discuțiile purtate în relația cu mediatorul.

În continuare, la art. 2 din lege este prevăzut un alt aspect esențial al medierii, și anume **caracterul voluntar** al apelării la mediere, lăsând loc pentru utilizarea acesteia în oricare din stadiile unei dispute, respectiv înainte, în timpul și ulterior unui proces în instanță:

„Dacă legea nu prevede altfel, părțile, persoane fizice sau persoane juridice, pot recurge la mediere în mod voluntar, inclusiv după declanșarea unui proces în fața instanțelor competente, convenind să soluționeze pe această cale orice conflicte în materie civilă, comercială, de familie, în materie penală, precum și în alte materii, în condițiile prevăzute de prezenta lege”.

Potrivit legii române, care reglementează un domeniu larg de aplicare, pot fi supuse medierii dispute în materie civilă, comercială, de familie, penală, în domeniul protecției consumatorului dar și în situația conflictelor de drepturi de care părțile pot dispune, din cadrul conflictelor de muncă.

În ce privește medierea în cursul procesului civil, în cazul în care litigiul a fost dedus judecătii, soluționarea acestuia prin mediere poate avea loc din inițiativa părților sau la recomandarea instanței, acceptată de părți. La închiderea procedurii de mediere, mediatorul este obligat să informeze instanța asupra rezultatului medierii. În situația în care s-a ajuns la o înțelegere, la cererea părților instanța poate pronunța o hotărâre, luând act de tranzacția părților și va dispune, la cererea părților, restituirea taxei de

réciproquement convenable, efficace et durable.

Ainsi, la médiation est comprise dans le système alternatif de résolution des conflits (ADR), maintient son caractère consensuel et fournit aux parties toute la confidentialité pour les discussions dans le cadre de la relation avec le médiateur.

Ensuite, l'art 2 de la loi prévoit un aspect essentiel de la médiation, le caractère volontaire de l'appel à la médiation, en laissant de la place pour l'utilisation de la médiation dans toutes les étapes d'une dispute, respectivement avant, pendant et après un procès devant l'instance: „Si la loi ne prévoit autrement, les parties, des personnes physiques ou juridiques, peuvent faire appel à la médiation volontairement, même après le début d'un procès devant les instances compétentes, en convenant de résoudre, de cette-manière là, tout conflit en espèce civile, commerciale, familiale, pénale et en autres espèces, dans les conditions prévues par cette loi”.

Selon la loi roumaine, qui réglemente un large domaine d'application, peuvent être soumises à la médiation des disputes en espèce civile, commerciale, familiale, pénale, dans le domaine de la protection du consommateur mais aussi dans la situation des conflits de droits desquelles les parties peuvent disposer, du cadre des conflits de travail.

En ce qui concerne la médiation dans le cours du procès civil, dans le cas où le conflit a été rendu au jugement, la résolution du conflit par la médiation peut avoir lieu à l'initiative des parties ou à la recommandation de l'instance, acceptée par les parties. A la clôture du procès de médiation, le médiateur est obligé d'informer l'instance sur le résultat de la médiation. Dans la situation où on a obtenu un accord, à la demande des parties, l'instance peut prononcer une décision, en prenant note de la transaction des

timbru plătită pentru investirea respectivei instanțe.

Modificările aduse Legii nr. 192/2006 prin Legea nr. 370/2009 și prin O.G. nr. 13/2010 au fost necesare pentru armonizarea legislației interne cu cea comunitară, în special cu dispozițiile Directivei 2008/52/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind anumite aspecte ale medierii în materie civilă și comercială. În acest sens, au fost introduse dispoziții exprese referitoare la modul în care părțile pot da forță executorie acordului de mediere, prin intermediul notarului public sau al instanței (art. 59).

Din păcate, aceste modificări nu au privit și menționarea efectului medierii asupra termenelor de prescripție și decădere, în sensul suspendării sau întreruperii acestora, potrivit cerințelor Directivei.

În cauzele de familie, mediatorul veghează ca rezultatul medierii să nu contravină interesului superior al copilului și încurajează părinții să se concentreze în primul rând asupra nevoilor copilului.

O dispoziție importantă a legii române de mediere este cea referitoare la medierea cauzelor penale, atât înaintea sesizării organelor judiciare, cât și ulterior, în timpul cercetării penale sau al judecării.

Medierea în materie penală nu poate fi impusă niciuneia dintre părți, aceasta trebuind să fie acceptată atât de partea vătămată, cât și de făptuitor. Medierea poate avea loc cu garantarea dreptului fiecărei părți la asistență juridică și/sau la serviciile unui interpret (atunci când este cazul).

O.U.G. nr. 51/2008 privind ajutorul public judiciar în materie civilă legiferează asistența acordată de stat

parties et disposera, à la demande des parties, la restitution de la taxe de timbre payée pour l'investissement de l'instance respective.

Les changements apportés à la Loi no. 192/2006 par la Loi no. 370/2009 et par l'OG no. 13/2010 ont été nécessaires pour l'harmonisation de la législation interne avec la législation communautaire, spécialement avec les dispositions de la Directive 2008/52/CE du Parlement Européen et du Conseil concernant certains aspects de la médiation en espèce civile et commerciale. Ainsi, des dispositions expresses concernant la façon de laquelle les parties peuvent donner de la force d'exécution à l'accord de médiation, par le notaire publique ou l'instance (art. 59).

Malheureusement, ces changements n'ont pas envisagé la mention de l'effet de la médiation sur les termes de prescription et de déchéance, au sens de la suspension ou l'interruption de celles-ci, selon les demandes de la Directive.

Dans les espèces de famille, le médiateur veille que le résultat de la médiation ne contrevienne à l'intérêt supérieur de l'enfant et encourage les parents de se concentrer, premièrement, sur les besoins de l'enfant.

Une disposition importante de la loi roumaine de médiation est celle concernant la médiation des causes pénales, aussi avant l'information des organes judiciaires, que plus tard, pendant l'enquête pénale ou le jugement.

La médiation en espèce pénale ne peut pas être imposée à aucune des parties, elle doit être acceptée, à la fois, par la partie heurtée et par le délinquant. La médiation peut avoir lieu avec la garantie du droit de chaque partie à l'assistance juridique et/ou aux services d'un interprète (s'il est le cas).

L'OUG no. 51/2008 concernant l'aide publique judiciaire en espèce civile légifère l'assistance offerte par l'Etat pour l'assurance du droit à un

pentru asigurarea dreptului la un proces echitabil și garantarea accesului egal la actul de justiție.

Ordonanța prevede că:

- „În cazul în care persoana care îndeplinește condițiile [...] face dovada că, anterior începerii procesului, a parcurs procedura de mediere a litigiului, beneficiază și de restituirea sumei plătite mediatorului cu titlu de onorariu. De același drept beneficiază și persoana care îndeplinește condițiile [...], dacă solicită medierea după începerea procesului, dar înainte de prima zi de înfățișare.” (Art. 20)

- „Dacă cererea pentru a cărei soluționare se solicită ajutor public judiciar face parte din categoria celor care pot fi supuse medierii sau altor proceduri alternative de soluționare, cererea de ajutor public judiciar poate fi respinsă, dacă se dovedește că solicitantul ajutorului public judiciar a refuzat anterior începerii procesului să urmeze o asemenea procedură.” (Art. 16 alin. 2)

Consiliul de mediere¹

Pentru a contribui la organizarea sistemului, Legea nr. 192/2006 a creat un organism autonom care desfășoară o activitate de interes public. Acesta este Consiliul de mediere, format din 9 persoane autorizate ca mediator (și 3 membri supleanți), desemnate prin vot de mediatorii autorizați. În cadrul unui mandat de 2 ani, membrii Consiliului își asumă responsabilitatea de reglementare în domeniul medierii, vizând în principal asigurarea calității actului de mediere și construirea unui sistem coerent de utilizare a medierii în România.

procès équitable et la garantie d'un accès égal à l'acte de justice. L'ordonnance prévoit que:

- „Dans le cas où la personne qui accomplit les conditions [...] fait preuve que, avant le début du procès, a parcouru la procédure de médiation du conflit, bénéficie de la restitution de la somme payée au médiateur au titre d'honoraire. Du même droit bénéficie aussi la personne qui accomplit les conditions [...], si elle sollicite la médiation après le début du procès, mais avant le premier jour de présentation.” (Art. 20)

- „Si la requête pour la résolution de laquelle on sollicite l'aide publique judiciaire fait partie de la catégorie de celles qui peuvent être soumises à la médiation ou à d'autres procédures alternatives de résolution, la requête d'aide publique judiciaire peut être rejetée, si on démontre que le demandeur de l'aide publique judiciaire a refusé, avant le début du procès, de suivre une telle procédure” (Art. 16 alin. 2).

Le Conseil de Médiation – www.cmediere.ro

Pour contribuer à l'organisation du système, la Loi no. 192/2006 a créé un organisme autonome, qui développe une activité d'intérêt public. C'est le Conseil de médiation, constitué de 9 personnes autorisées comme médiateurs (et 3 membres suppléants), désignées par vote par les médiateurs autorisés. Dans le cadre d'un mandat de 2 ans, les membres du Conseil s'assument la responsabilité de réglementation dans le domaine de la médiation, envisageant, en principal, l'assurance de la qualité de l'acte de médiation et la construction d'un système cohérent d'utilisation de la médiation en Roumanie.

¹ <http://www.cmediere.ro>

În ceea ce privește modul de funcționare a Consiliului de mediere, art. 19 din Legea nr. 192/2006 prevede:

„(1) Consiliul de mediere se întrunește lunar sau ori de câte ori este necesar, la convocarea președintelui.

(2) Ședințele Consiliului de mediere sunt publice, cu excepția cazului în care membrii săi hotărăsc altfel.

(4) În exercitarea atribuțiilor sale, Consiliul de mediere adoptă hotărâri cu votul majorității membrilor care îl compun.

(5) La lucrările Consiliului de mediere pot fi invitate să participe persoane din orice alte instituții sau organisme profesionale, a căror consultare este necesară pentru luarea măsurilor sau pentru adoptarea hotărârilor Consiliului de mediere.”

Atribuțiile principale ale Consiliului sunt, de asemenea, definite prin lege (art. 20):

- promovează activitatea de mediere și reprezintă interesele mediatorilor autorizați, în scopul asigurării calității serviciilor din domeniul medierii, conform prevederilor legii;
- elaborează standardele de formare în domeniul medierii, pe baza celor mai bune practici internaționale în materie;
- autorizează programele de formare profesională inițială și continuă, precum și pe cele de specializare a mediatorilor;
- întocmește și actualizează lista furnizorilor de formare a mediatorilor care au obținut autorizarea;
- autorizează mediatorii, în condițiile prevăzute de prezenta lege și de procedura stabilită prin Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului de mediere;
- cooperează, prin intermediul Sistemului de informare în cadrul pieței

En ce qui concerne le fonctionnement du Conseil de médiation, l'art. 19 de la Loi no. 192/2006 prévoit:

„(1) Le Conseil de Médiation se réunit une fois par mois ou chaque fois qu'il soit nécessaire, a la convocation du président.

(2) Les réunions du Conseil de médiation sont publiques, à l'exception du cas où ses membres décident autrement.

(4) Dans l'exercice de ses attributions, le Conseil de médiation adopte des décisions avec le vote de la majorité de ses membres.

(5) Aux travaux de Conseil de médiation peuvent être invités à participer des personnes de toute autre institution ou organismes professionnels, la consultation desquelles est nécessaire pour prendre des mesures ou pour adopter les décisions du Conseil de médiation.”

Les attributions principales du Conseil sont, aussi, définies par la loi (art. 20):

- il promeut l'activité de médiation et représente les intérêts des médiateurs autorisés, afin d'assurer la qualité des services dans le domaine de la médiation, selon les dispositions de la loi;
- élabore les standards de formation dans le domaine de la médiation, sur la base des meilleures pratiques internationales dans la matière;
- autorise les programmes de formation professionnelle initiale et continue, autant que les programmes de spécialisation des médiateurs;
- élabore et actualise la liste des fournisseurs de formation des médiateurs qui ont obtenu l'autorisation;
- autorise les médiateurs, dans les conditions prévues par cette loi et par la procédure établie par le Règlement d'organisation et fonctionnement du Conseil de médiation;
- coopère, par le Système d'information dans le cadre du marché interne, avec les autorités compétentes

interne, cu autoritățile competente din celelalte state membre ale Uniunii Europene, ale Spațiului Economic European și din Confederația Elvețiană, în vederea asigurării controlului mediatorilor și a serviciilor pe care aceștia le prestează, în conformitate cu prevederile OUG nr. 49/2009;

- întocmește și actualizează tabloul mediatorilor autorizați;
- ține evidența birourilor mediatorilor autorizați;
- supraveghează respectarea standardelor de formare în domeniul medierii;
- eliberează documentele care atestă calificarea profesională a mediatorilor;
- adoptă Codul de etică și deontologie profesională a mediatorilor autorizați, precum și normele de răspundere disciplinară a acestora;
- ia măsuri pentru respectarea prevederilor conținute de Codul de etică și deontologie profesională a mediatorilor autorizați și aplică normele privind răspunderea disciplinară a acestora;
- face propuneri pentru completarea sau, după caz, corelarea legislației privind medierea;
- adoptă regulamentul privind organizarea și funcționarea sa;
- organizează alegerea următorului consiliu de mediere, în condițiile prevăzute de lege;
- îndeplinește orice alte atribuții prevăzute de lege.

Principalele acte normative elaborate până în prezent de Consiliul de mediere sunt:

- Codul de Etică și Deontologie Profesională a Mediatorilor, publicat pe site-ul Consiliului;²

des autres Etats membres de L'Union Européenne, de l'Espace Economique Européen et de la Confédération Suisse, afin d'assurer le contrôle des médiateurs et des services qu'ils rendent, conformément aux dispositions de l' OUG no. 49/2009;

- élabore et actualise le tableau des médiateurs autorisés;
- garde l'évidence des bureaux des médiateurs autorisés;
- surveille l'accomplissement des standards de formation dans le domaine de la médiation;
- issue les documents qui prouvent la qualification professionnelle des médiateurs;
- adopte le Code d'éthique et déontologie professionnelle des médiateurs autorisés et les normes de responsabilité disciplinaire de ceux-ci;
- prend des mesures pour l'accomplissement des dispositions contenues dans le Code d'éthique et déontologie professionnelle des médiateurs autorisés et applique les normes concernant leur responsabilité disciplinaire;
- fait des propositions pour l'achèvement ou, selon le cas, la corrélation de la législation concernant la médiation;
- adopte le règlement concernant son organisation et fonctionnement;
- organise la sélection du conseil de médiation suivant, dans les conditions prévues par la loi;
- accomplit toute autre attribution prévue par la loi.

Les principaux actes normatifs adoptés, jusqu'à présent, par le Conseil de médiation sont:

- Le Code d'Ethique et Déontologie Professionnelle des Médiateurs, publié sur le site du Conseil;

² <http://www.cmediere.ro>

- Regulamentul de Organizare și Funcționare a Consiliului de Mediere (supus și dezbaterii publice);³

- Standardul de Formare a Mediatorului;⁴

- Normele de Răspundere Disciplinară a Mediatorilor Autorizați, publicate pe site-ul Consiliului;

- Ghidul Practic pentru Parcurgerea Procedurii de Autorizare a Mediatorilor, publicat pe site-ul Consiliului;

Consiliul de mediere este singura instituție care are responsabilitatea de a aviza formele de exercitare a profesiei de mediator și de a ține evidența acestora. Autorizarea mediatorilor a demarat în octombrie 2007 și se realizează în două etape. Într-o primă etapă se depune la Consiliul de mediere o cerere de evaluare însoțită de un dosar cu acte care dovedesc faptul că persoana respectivă se înscrie în prevederile art. 7 și ale art. 72 alin. 2 din Legea nr. 192/2006, iar în a doua etapă se depune o cerere pentru avizarea formei în care doresc să își exercite profesia de mediator.

În prima fază a autorizării, cele mai multe dosare au fost depuse de persoane care s-au format înainte de apariția legii, prin programe din cele mai diverse, atât în țară cât și în străinătate, după care a început procedura de autorizare și pentru cei care au urmat cursuri susținute de furnizori autorizați conform Legii nr. 192/2006. Referitor la cererile de autorizare, până la 15 iulie 2008, la Consiliul de mediere au fost depuse pentru autorizare 1397 de dosare. Dintre acestea, 53 au fost respinse. În prezent, Tabloul media-

- Le Règlement d'Organisation et de Fonctionnement du Conseil de Médiation (soumis au débat public), publié dans le Journal Officiel de la Roumanie, Part 1, en juillet 2007;

- Le Standard de Formation du Médiateur, publié dans le Journal Officiel de la Roumanie, Part 1, le 22 octobre 2007;

- Les Normes de Responsabilité Disciplinaire des Médiateurs Autorisés, publiées sur le site du Conseil;

- Guide Pratique pour le Parcours de la Procédure d'Autorisation des Médiateurs, publié sur le site du Conseil;

Le Conseil de médiation est la seule institution qui a la responsabilité d'aviser les formes d'exercice de la profession de médiateur et d'en garder l'évidence. L'autorisation des médiateurs a démarré en octobre 2007 et se déroule en deux étapes. Dans une première étape, on dépose au Conseil de médiation une requête d'évaluation, accompagnée par un dossier avec des actes qui prouvent le fait que la personne respective s'inscrit dans les dispositions des art. 7 et 72 par. (2) de la Loi no. 192/ 2006 et dans la deuxième étape on dépose une requête pour l'approbation de la forme dans laquelle ils veulent pratiquer la profession de médiateur.

Dans la première phase de l'autorisation, plusieurs dossiers ont été déposés par des personnes qui se sont formées avant l'apparition de la loi, par les programmes les plus divers, dans le pays et à l'étranger, ensuite la procédure d'autorisation est commencée aussi pour ceux qui ont suivi des cours de fournisseurs autorisés, conformément à la Loi no. 192/2006.

³ Publicat în M.Of. al României, Partea 1, nr. 505 din 27 iulie 2007.

⁴ Aprobata prin Hotărârea nr. 12/2007 a

Consiliului de Mediere, publicată în M.Of. al României, Partea 1, nr. 713 din 22 octombrie 2007

torilor cuprinde 1050 mediatori autorizați (primul Tablou al Mediatorilor, publicat în luna iunie 2008, includea 301 mediatori).

Mediatorii autorizați sunt înscrși într-un Tablou al mediatorilor, publicat anual în Monitorul Oficial al României, pe site-ul Consiliului de Mediere și pe site-ul Ministerului Justiției care, la rândul său, urmează să îl distribuie către toate instanțele de judecată, precum și către orice alte instituții interesate de mediere. Tabloul Mediatorilor este actualizat lunar, după fiecare ședință a Consiliului în care se aprobă intrarea pe Tablou a noilor mediatori.

Mediatorul

Succesul medierii este datorat, în cea mai mare parte, încrederii pe care părțile o acordă mediatorului.

Potrivit art. 7 al Legii nr. 192/2006 astfel cum a fost modificată prin Legea nr. 370/2009, „poate fi mediator persoana care îndeplinește următoarele condiții:

- a) are capacitate deplină de exercițiu;
- b) are studii superioare;
- c) are o vechime în muncă de cel puțin 3 ani;
- d) este aptă, din punct de vedere medical, pentru exercitarea acestei activități;
- e) se bucură de o bună reputație și nu a fost condamnată definitiv pentru săvârșirea unei infracțiuni intenționate, de natură să aducă atingere prestigiului profesiei;
- f) a absolvit cursurile pentru formarea mediatorilor, în condițiile legii, sau un program postuniversitar de nivel master în domeniu, acreditate conform legii și avizate de Consiliul de mediere;

En ce qui concerne les requêtes d'autorisation, jusqu'au 15 juillet 2008, 1397 dossiers ont été déposés au Conseil de médiation, afin d'être autorisés. 53 ont été rejetés. A présent, le Tableau des Médiateurs comprend 1050 médiateurs autorisés (le premier Tableau des Médiateurs, publié en Juin 2008, comprenait 301 médiateurs).

Les médiateurs autorisés sont inscrits dans un Tableau des Médiateurs, publié chaque année dans le Journal Officiel de la Roumanie, sur le site du Conseil de Médiation et sur le site du Ministère de la Justice qui, à son tour, va distribuer le Tableau à toutes les instances juridiques et à tout autre institution intéressée par la médiation. Le Tableau des Médiateurs est actualisé chaque mois, après chaque réunion du Conseil qui approuve l'inclusion dans le tableau de nouveaux médiateurs.

Le médiateur

Le succès de la médiation est du, dans la plupart, a la confiance que les parties accordent au médiateur.

Conformément à l'art. 7 de la Loi no. 192/2006, modifiée par la Loi no. 370/2009, „toute personne qui accomplit les conditions suivantes peut être un médiateur:

- a) a une capacité d'exercice totale;
- b) a des études supérieures;
- c) travaille de plus de 3 années;
- d) est médicalement capable d'exercer cette activité;
- e) se réjouit d'une bonne réputation et n'a jamais été condamnée définitivement pour avoir commis une infraction intentionnée, capable de heurter le prestige de la profession;
- f) a terminé les cours pour la formation des médiateurs, dans les conditions de la loi, ou un programme après l'université du niveau du master dans le domaine, reconnu conformément à la loi et approuvé par le Conseil de médiation;

g) a fost autorizată ca mediator, în condițiile prezentei legi”.

Medierea reprezintă o profesie deschisă unui grup foarte larg de persoane, nu numai avocaților, însă permite părților să fie asistate de avocați.

Legea nr.192/2006 modificată prin Legea nr. 370/2009 și prin O.G. nr. 13/2010 reglementează și condițiile în care cetățenii altor state precum și ai statelor membre ale Uniunii Europene, ale Spațiului Economic European și din Confederația Elvețiană sunt recunoscuți ca mediatori în România în baza documentelor care le atestă calificarea în profesia de mediator și condițiile în care un cetățean român, posesor al unor documente de calificare în profesia de mediator în unul din aceste state, poate fi recunoscut ca mediator în România.

Pregătirea mediatorului este multi-disciplinară. Ea se bazează pe cunoștințe și abilități anterior dezvoltate, dar și pe unele complet noi, specifice medierii, la un nivel minim impus prin Standardul Ocupațional. A fi mediator este în primul rând o opțiune profesională care se bazează pe dorința de a contribui altfel la progresul societății. În acest sens, mediatorul este o persoană care este permanent orientată spre autodepășire și aflată într-un permanent proces de dezvoltare profesională. Codul etic și deontologic al mediatorului îl obligă chiar la acest lucru, iar Consiliul de Mediere se realizează tendinței internaționale de a obliga mediatorul să facă dovada pregătirii sale continue prin stabilirea unui număr minim de ore de formare anuale.

În acest moment există deja opt organizații care au primit avizul Consiliului de mediere de a derula

g) a été autorisée comme médiateur, dans les conditions de cette loi”.

La médiation représente une profession ouverte a un groupe très large de personnes, pas seulement aux avocats, mais permet aux parties d’être assistées par les avocats.

La Loi 192/2006, modifiée par la Loi no. 370/2009 et l’OG no. 13/2010 réglemente les conditions dans lesquelles les citoyens d’autres Etats et des Etats membres de l’Union Européenne, de l’Espace Economique Européen et de la Confédération Suisse sont reconnus comme médiateurs en Roumanie, sur la base des documents qui attestent leur qualification dans la profession de médiateur et les conditions dans lesquelles un citoyen roumain, possesseur des documents de qualification dans la profession de médiateur en l’un de ces Etats, peut être reconnu comme médiateur en Roumanie.

La préparation du médiateur est pluri-disciplinaire. Elle se fonde sur des connaissances et habilités développées antérieurement, mais, aussi, sur d’autres complètement nouvelles, spécifiques à la médiation, à un niveau minimal, imposé par le Standard Occupationnel. Etre médiateur est, tout d’abord, une option professionnelle qui se fonde sur le désir de contribuer, ainsi, au progrès de la société. Dans ce sens, le médiateur est une personne constamment orientée vers l’auto-dépassement et qui se trouve dans un procès permanent de développement professionnel. Le Code éthique et déontologique du médiateur l’y obligent, et même le Conseil de médiation s’ajoute à la tendance internationale d’obliger le médiateur de faire la preuve de sa préparation continue, en établissant un nombre minimum d’heures de formation annuelle.

Dans ce moment, il y a, déjà, un nombre de huit organisations qui ont

cursuri de formare a mediatorilor. Acestea sunt:

- Asociația Centrul de Mediere Craiova – Craiova;
- Asociația pentru Dialog și Soluționare a Disputelor – Iași;
- Asociația Pro Medierea – București;
- Fundația pentru Schimbări Democratice – București;
- S.C. Edumonde Mediation S.R.L. – București;
- S.C. Adsum S.R.L – Cluj-Napoca;
- Asociația Centrul Regional de Facilitare și Negociere – Iași;
- S.C. Human Tool Kit S.R.L – Craiova.

Potrivit Legii române a medierii, cursurile de formare a mediatorilor pot fi organizate și în cadrul instituțiilor de învățământ superior acreditate, în special în cadrul programelor de master, dar necesită autorizarea Consiliului de mediere. Această autorizare este necesară în condițiile în care medierea este o profesiune distinctă, diferită de cea pentru care a fost organizat programul de masterat.

Din informațiile pe care le deține Consiliul de Mediere, programele de nivel master derulate până în prezent sunt orientate spre un nivel pur teoretic și nu asigură dezvoltarea abilităților incluse în Standardul ocupațional al mediatorului. Acesta este motivul pentru care Consiliul de mediere nu și-a asumat răspunderea validării pregătirii absolvenților unor programe de nivel master neavizate anterior de către Consiliu și implicit includerea acestora în rândul mediatorilor autorizați.

Conform datelor furnizate de membrii Consiliului de mediere, înainte de apariția Legii medierii, în 2006, s-au efectuat peste 3000 de medieri în

reçu l'approbation du Conseil de médiation pour dérouler des cours de formation des médiateurs. Ces organisations sont:

- L'Association Centre de Médiation Craiova – Craiova;
- L'Association pour le Dialogue et la Résolution des Conflits – Iasi;
- L'Association Pro Médiation – Bucarest;
- La Fondation pour Changements Démocratiques – Bucarest;
- SC Edumonde Médiation S.R.L. – Bucarest;
- SC Adsum S.R.L – Cluj-Napoca;
- L'Association Centre Régional de Facilitation et Négociation – Iasi;
- SC Human Tool Kit S.R.L – Craiova.

Selon la loi roumaine de la médiation, les cours de formation des médiateurs peuvent être organisés aussi dans le cadre des institutions d'enseignement supérieur accréditées, spécialement dans le cadre des programmes de master, mais ils ont besoin de l'autorisation du Conseil de Médiation. Cette autorisation est nécessaire dans les conditions où la médiation est une profession distincte, différente de celle pour laquelle le programme de master a été organisé.

Des informations que possède le Conseil de Médiation, les programmes de niveau du master, déroulés jusqu'à présent, sont orientés vers un niveau purement théorique et n'assurent pas le développement des habilités comprises dans le Standard occupationnel du médiateur. C'est le motif pour lequel le Conseil de médiation n'a pas assumé la responsabilité de valider la préparation de ceux qui ont obtenu une maîtrise dans des programmes du niveau master – qui n'ont pas été approuvés, antérieurement, par le Conseil, et, implicitement, leur inclusion parmi les médiateurs autorisés.

Selon les dates fournies par les membres du Conseil de Médiation,

România, rata de succes în aceste cazuri fiind de peste 70%, pentru cazurile în care părțile au acceptat să participe la cel puțin o ședință de mediere. După această dată nu au mai fost date publicității date statistice referitoare la numărul medierilor din România.

Notă: Principala sursă a acestei prezentări este «Strategia privind medierea și dezvoltarea profesiei de mediator pentru 2008-2013» aprobată de Consiliul de mediere în septembrie 2008

avant l'apparition de la Loi de la médiation, en 2006, plus de 3000 médiations ont été faites en Roumanie, la rate du succès étant de plus de 70%, pour les cas où les parties ont accepté de participer à au moins une session de médiation. Après cette date, des dates statistiques concernant le nombre des médiations en Roumanie n'ont plus été faites publiques.

Note : La source principale de cette présentation est «La stratégie concernant la médiation et le développement de la profession de médiateur pour 2008-2013», approuvée par le Conseil de médiation en septembre